1875. VII. évfolyam. 17. szám. Hétfő, január 25.

DEBRECZEN.

POLITIKAI ÉS KÖZGAZDÁSZATI HIRLAP.

A DEBRECZENI BALOLDALI PÁRT KÖZLÖNYE.

Megjelen hetenkint ötször: hétfőn, kedden, szerdán, csütörtökön és szombaton.

Előfizetési árak:
Helyben es postán küldve:
Egy évre 10 frt — kr. ¼ évre 2 frt 50 kr.
Fél évre 5 „ — „ Egyes szám 10 „
Előfizetési pénz s minden közlemény:
Főpiacz, Vecsey-ház földszint
a szerkesztőségbe bérmentve küldendők.
Előfizethetni helyben:
Telegdi K. Lajos könyvkereskedésében s a szerkesztőségnél.— Egyébütt a postahivatalok utján.

Hirdetési dij:
Öthasábos petitsorért 5 kr.
Nagyobb terjedelmü, mint szintén több izbeli hirdetések, alku szerint a legolcsóbb árért:
Bélyegdij: minden beigtatásért külön 30 kr.
„Nyilt-tér"-en megjelenő közlemény öthasábos sorra 15 kr.
Név- vagy bérmentetlenül beküldött kéziratok nem vétetnek tekintetbe. — Ugy szintén kéziratok sem adatnak vissza.

Egy kis kombinàczió.

Nagyvárad, jan. 24.

Mióta a gondviselésszerü férfiut gr. Andrássy Gyulát és Lónyai Menyhértet — pardon! most jut eszünkbe, hogy utóbbi is gróf — a sokszor oly ügyes véletlen összehozta s egy coupéban utaztatta, azóta egymást érik központi és vidéki politikai lapjaink vezérczikk-gyártóinak kombinácziói a „hogyan leszünk?" kérdése felett.

Egyik Ghyczyt teszi premiernek, kit, mint pénzügyért, csak arra használt föl a deák-párt, hogy vele sült gesztenyét kapartasson ki az égő parázsból.

Világosabban szólva: Ghyczynek népszerüségét kellett oda dobni az adóemelés blattjára.

Ő tehát most már lehet premier.

Egy másik kombináczió azt akarja velünk elhitetni, hogy Bittó után Tisza Kálmán jön, a loyalis alattvaló, még pedig kezet fogva Sennyeivel.

Ha ez a korcs-koaliczió megszületnék, vajon mit nyernénk vele?

Azt, hogy az egészséges pártalakulás egy időre megnehezittetnék s még inkább bemennénk a hinárba, melyben most is nyakig vagyunk.

Szerencsére, ettől a korcs-koaliczió-tól nem tarthatunk komolyan. Nem hihetjük el, hogy Tisza-Sennyei képes legyen összehozni még a jelenlegi képviselőházban is oly gondolkozásu többséget, mely elvállalja a bába szerepét egy csodaszörny világra jötténél, mely csodaszörnynek se keze, se lába, se feje nem lenne, melyből tehát nem nőhetné ki magát az a Herkulés, a ki helyzetünk Augiás-istállóját rendezni tudná.

Ettől tehát nem félhetünk. Ha megszületnék is a kis csoda, ez csak azért történnék, hogy az első és utósó szentséget fölvegye s átadassék a magyar parlamenttörténet spirituszos üvege számára, melyben már annyi egészségtelen, halva született eszméje pihen sok „nagy hazánkfiá"-nak.

Félünk egy mástól. Ez a más Lónyay Menyhért gróf, ki, valljuk be — nem mindennapi ember.

A vacsora-párt falánk phalanxát nem hiába traktálta ő tyukkal, kalácscsal. Meg kell azért szolgálni, ha eljön az idő.

A bukott miniszternek van legalább 40—50 embere, kik fináncz-tudományát bámulják, kik föltétlen hivei vagy neki, vagy — konyhájának.

Ez a 40—50 has-hazafi természetesen még nem elég arra, hogy a nemes gróf igy szólhasson: ıme, enyém a világ egész a diófáig.

A Lónyai-ügygyel foglalkozó vezérczikkek sorai között ki lehet olvasni, hogy a nemes gróf fölajánlotta magát a deákpártnak, ha ez kész az ő terveit szolgálni föltétlenül, azaz, ha megalakitja a romlásnak indult szavazó-gépet.

Igy akarhat Lónyai gróf 40—50 emberéből többséget csinálni; és — ez már nem lehetetlen.

Nem lehetetlen, mondjuk, hogy a deák-párti mamelukhad beadja derekát. Arról van szó: megmaradjon-e továbbra is husos fazekai mellett, vagy ne? Tehát — létkérdés!

Lónyai gróf aranyat ér most, midőn a képviselőválasztások napjai közelednek. Szükség van oly egyénre, ki a fölébredt közvéleményt törik-szakad lenyomja és lehetővé tegye, hogy a helyzetet uraló deákpárt még továbbra is megmaradjon sors-intézőnek Magyarország fölött.

Emlékezzenek önnök vissza a közelebbi választásokra s be fogják látni, hogy e kombináczió megállhat.*)

Ez az, a mitől félni lehet. Mert nem hiszszük, nem hihetjük, hogy a deákpárt egy nagy része hazafiságának áldozatul hozza önzését.

Igy kilátásunk lehet arra a nem épen kivántra, hogy egy szép reggelen Lónyai gróf foglalja el vagy a miniszterelnöki, vagy a pénzügyminiszteri bársonyszéket.

Ő exellencziája kezében akár egyik, akár másik veszedelmes lehetne — az ellenzékre.

Nem azért mondtuk el e kombinánácziót, mintha mulhatlanul be kellene teljesednie, hanem azért, hogy — résen legyünk.

Egyezzenek bárkik, bármint a hatalom fölött, nekünk egy perczig sem szabad jövő teendőnk iránt kétségesnek lenni.

Reánk nagy feladat várakozik: a közösügynek, a Centraurusnak megsemmisitése.

E szörnyet eddig is a kishitüség, a gyávaság táplálta. Legyen a nemzetben végre önbecsérzet és bátorság mondani: nem akarom magamat önként áldozatul vetni.

Jönnek a választási nagy napok, mikor a magyar nemzet sorsa a magyar nemzet kezeibe lesz letéve.

Találjon talpon e nagy nap minden igazi ellenzéki embert s tiltakozzunk a legközelebbi mult ellen.

Dr. Tolle.

— **Megint kisért.** A kormány ujra azzal a tervvel foglalkozik, hogy az országgyülés ülésszakát öt évre hosszabbitsa meg. Már egyszer a kormány lebeszéltetett e tervről.

— **A kormánynyal** szoros összeköttetésben levő „Közérdek"-ből veszszük át a sorokat. A budget-vitánál az adófelemelés kérdése a miniszterium által nem fog felvettetni. A pénzügyminiszter az általános vitánál valószinüleg rövid exposera fog szoritkozni, melyben mindenesetre megemlitendő az is, hogy a kormány határozott álláspontja az, miszerint 1876-ra tetemes pénztári készlet vitessék át az utolsó kölcsön maradványaiból, a mi természetesen csak ugy lehetséges, ha még 1875-re nevezetesebb ujabb bevételi források teremttetnek; de szavazást ezen kérdés fölött az általános vitánál nem fog provokálni. Ha az országgyülés a budgetet megállapitja, a fennmaradó deficzithez képest a miniszterium előterjesztett adójavaslatainak tárgyalását és elfogadását fogja szorgalmazni. — melyek a deficzit orvoslására vonatkoznak közvetlenül. Igy egy előzetes principzipális határozat hozatalának szükségessége elesik. — A kormány, mint értesülünk, ha a budget s az adójavaslatok tárgyalása be lesz fejezve, az országgyülést nem akarja feloszlatni, hanem több kisebb, de az államháztartás rendezésével kapcsolatban álló törvényjavaslatot ohajtana elintéztetni: ilyen a polg. perrendtartás módositásáról, a kisebb kihágási ügyeknek a közigazgasási hatóságok általi ellátására, a törvényszékek reductiójára vontkozó javaslatok, sőt ha forrásunk nem csal — a megyerendezés kérdése is ismét felütné a fejét.

*) De bajosan valósulhat. Szerk.

— **A függetlenségi párt** a mult napokban értekezletet tartott, a melyben elhatározták, hogy fölkérik a 48-as pártot közremüködésre az adóügyi tárgyalásoknál és a választási mozgalmak alkalmával. Szóba jött Tisza Kálmán uj évi nyilatkozata is. Azt hangsulyozták, hogy a balközépet támogatni fogják, a mennyiben az a bihari pontok álláspontjára helyezkedik.

— **A hitelviszonyok** ügyében az alapitványi pénzek kölcsönadása az állam jótállása mellett történik; ez iránt az országgyülésnek előterjesztés tétetik.

— **A honvédségi** szabályzat már készen van; csak a király megerősitésére vár. Örvendenénk, ha valónak bizonyulna a hir, hogy e szabályzat a közös hadseregbeli szabályzatnak — nem forditása.

— **A királyföldi** képviselők Bittóval nem a szász, hanem az adóügy érdekében tanácskoztak,

— **Az erdélyi** birtokrendezések tárgyában az erdélyi képviselők értekezletet tartottak.

— **A nógrádi** botrányos összeirást, a miről már szóltunk, a belügyér — igen helyesen — megsemmisité.

— **Lázitó iratok** találtattak Vivatovics temesvári kereskedőnél, ezek persze lefoglaltattak, ez ügy az ujvidéki dolgokkal összefügg.

Magyarország néptanitóihoz.

A második egyetemes tanitógyülés több oly fontos határozatot hozott, melyeknek életbeléptetése nem egy pár hónap, hanem csak évekig tartó müködés után lehetséges. Ezen határozatok legnagyobb része s átalában közoktatásügyünk nevezetesebb kérdései főkép az országgyülés intézkedésétől függenek s ennélfogva mi, mint a második egyetemes tanitói gyülés határozatainak végrehajtói, hivatva érezzük magunkat, hogy önöket, t. Kartársak, arra figyelmeztessük, hogy a közelgő képviselőválasztások alkalmával a közös érdeket szemelőtt tartva, hazafiui kötelességükkel is megegyezőleg müködjenek.

Nem törekszünk mi Önök egyéni meggyőződését egyik vagy másik politikai párt irányában megingatni, hiszen a közöktatásügynek, mint országos ügynek emelése egyátalában nem pártérdek s azt minden képviselőnek melegen felkarolnia hazafiui kötelessége: azonban szükségesnek tartjuk felhini becses figyelmüket arra, hogy épen a képviselőválasztások alkalmával leginkább lehetséges érvényesiteni a közérdeknek azon kivánalmait, melyekre Önök, mint szakférfiak, kiválóan hivatattak. Különösen szükséges ezen irányban közremüködniök, miután a jövő országgyülés lesz hivatva a második egyetemes tanitógyülés határozatainak tárgyalására a miket eddig meg nem vitatott.

A néptanitók ügye kétségkivül országos érdekü ugyan, azonban a legszentebb törekvések is elvesznek nyomtalanul, ha azok, kik első sorban hivatvák ezen törekvéseket megismertetni, hallgatnak s azok érvényesitése végett szavukat nem emelik fel. Legyen elvégre a néptanitók testülete is önállóvá s a nélkül, hogy a haza közös érdekével szemben külön önálló kasztot akarna létesiteni, a mire bizonynyal egy magyar tanitó sem gondol, mutassa meg ezen önállóságát az által, hogy saját érdekeiért müködni is tud. — Kartársak! mi elvárjuk tőletek, hogy a képviselőválasztás alkalmával adótok lefizetése által a választói jogot megszerezni igyekeztek s a szavazásban mindnyájan részt fogtok venni a nélkül, hogy mint magától érthető, tanitói kötelességeitek pontos és lelkismeretes teljesitését csak egy pillanatra is szem elől téveszténetek s hogy csak oly jelöltre adjátok szavazatotokat, ki a közoktatásügy fontosságát fel ismerni s azért müködni is képes!

Budapest, 1875. jan. 10-én.

A második egyetemes tanitógyülés 50-es bizottságának nevében:

Péterfy Sándor, jegyző. Simay István, elnök.

Az országos képzőmüvészeti társulat kiállitása.

— A „Debreczen szerkesztőjének. —

Budapest, január 20.

III.

Végül emlékezzünk meg azokról, a kikről először kellett volna szólani, de az idegenek iránti köteles udvariasságból kifolyólag végül hagytuk a mieinket. Müvész hazánkfiai közül ezuttal Benczur Gyuláé az elsőség, sőt még a külföldieket is tulhaladta, tekintve a mostani kiállitást. Az első helyet ő foglalta el, jeles képe kirí a többi közül. Czime: XV-ik Lajos maitressének, Madame du Barry-nak boudirjában." A király hizelegve, forró theát nyujt kedveltének, ki nyitott kebellel, kéjelegve veti hátra magát támlányában s lovagpálczájával pajzán mosoly kisérete mellett gyöngéden érinti a király állát. Mindkettő nehéz sárga selyem ruhát visel. A képen sok czifra szőnyeg és teppich ügyes technikával van festve, hatása nagyszerü s oly elevenen brillians szinezetü, hogy szintén ragyogni látja az ember a diszes selyemöltözéket. Mint kolorista, Bianchin jóval felülállt.

A rajztanárképezde buzgó és lelkes tanára Székely Bertalan több képet állitott ki. „Az árva", „fördés előtt" régibbek, uj képe „a ballerina" czimü. Képei igen lekötik a szemlélőt, s minél jobban gondolkozunk felette, annál több élvezetet ad.

A szép ballerina plastikai testét, könnyü fehér tarlatán ruha sok fodra takarja, élénk piros szalagokkal diszitve.

A csábitó sylphydnek a müvész ülő helyzetet adott, fejét kissé szemérmesen süti le, s tekintete a kezében levő 100 forintos bankjegyre irányul, s alatta bizonyosan Amor stylistikájával irt levelet tart. Egyik piczíny lábát baltérdére emelve, gondolkozóba esik azon rendkivüli eset felett, vajon mittevő legyen e százassal avagy a levél irójával?!

Böhm Pálnak az előcsarnokban sok eredeti magyar kompozicziója látható, de csak fényképmásolatban. Itt vannak Keleti Gusztáv, a rajztanárképezde igazgatójának kedves tájképei is, de szintén nem eredetiben, hanem Morelli Gusztáv tanár kitünő fametszeteinek képében.

Greguss Jánosnak a rajzakadémia jeles tehetségü segédtanárának képeiben, az eredeti magyar typus jellemzően van találva, s rögtön szembe tünik, hogy magyar égalj alatt készültek. Czimeik: „Betyárok buvóhelyükön", „korcsma az utfélen", „csürhe a mocsárban." Ő nem keresi a tarka szineket, mégis természethü képet tud elővarázsolni.

Munkácsy Mihálynak az „eltévedt gyermeke" igazán nem nagy megerőltetésébe került, a kis leány mozdulata jó, de hiányzik belőle a tökéletes rajz, az erdő, melyben a gyermek eltévedt, csupa nyárfa, majd vékonyabb, majd vastagabb, ide meg oda hajló égfelé törő, törzsökein nem igen mutatkoznak a kisebb galyak, azokból a törzsökből is csak egy-kettőnek van meg a természetes szine, a többi fehér, fekete és asphaltmalterozás, a fáknak megvilágitott levelei egy pár oda csapott khromsárga paczni, az árnyékban levőké a szintén fentjelölt szinekkel van oda lökve.

Van még Barabástól, Ligetitől, Thantól és Molnártól is sok kép kiállitva, de azok már ismertek.

A képzőmüvészetet a szépnem jobban pártolja; mert tekintélyes számu nőközönség teljes élvezettel nézte a müveket. Zichytől a „poharozók" czimü képet várják.

Szilágyi Lajos.

— *A magyar fővárosból.* **A Duna** jege megrekedt. **A király** szombaton utazott Bécsbe. **Szép meteor** esett le szombaton a főváros közelében. **A honvédmenház** ma 28,749 ft 9 krt tesz. **Tüköry** megszökött házmestere visszaállittatott. **Tóth Ede** uj népszinmüvet irt. **Dapsy** Lászlótól megjelent Stuárt Mill „Nemzetgazdaság alapelvei" czimü müvének forditása. **A nemzeti szinház** körében Bőhm operai rendező elbocsátásáról beszélnek. **Két házi urat** a köztisztaság elleni vétségért megbüntettek. Utánzásra méltó példa.

Vidék.

— A „Debreczen" levelezése. —

B.-Ujváros, január 23.

A legmélyebb szivfájdalommal, de egyszersmind keresztyéni megnyugvással hozzuk tudomásukra, közel és távol levő rokonaink, ismerőseinknek, feledhetlen emlékü kedves leányunknak az ártatlanság és szelidség ritka példányképének Papp Amáliának január 19-én 15 éves életkorban typhus altal előérkezett váratlan halálát.

Jól esett azonban bánatba merült szivünknek az átalános részvét és megilletődés, mely az egész közönségben, temetési szertartása alkalmával nyilatkozott, mely a hitnek vigaszával egyesülve nem csekély erőt kölcsönöz nekünk lesujtó bánatunk elhordozhatására. És mi, mint elköltözött kedvesünk szülei, nem mulaszthatjuk el a szembetünően tanusitott részvétért az egész közönség iránt szivünk mélyéről fakadó köszönetünket nyilvánitani.

Papp Sámuel, reform. lelkész és neje Kazay Amália.

Nyiregyháza, jan. 24.

A választói névsor összeállitását, választókerületünkre nézve, a központi választmány már befejezte, csupán a kiigazitások és azok neveinek felvétele, kik f. év február 4-ikéig a kieszközlött engedély folytán adóhátrányaikat befizetik, van még hátra.

A választók száma Nyiregyházán 50%-el fogyott el az 1869-iki választók számarányához képest, az 1872-iki választók számához aránylag pedig, 40% apadás mutatkozik, annak daczára, hogy 1872-ben 996 jogos választó lett jogaitól megfosztva, az akkor, itt a kormánypártból választott basáskodó, központi választmány által; kik előtt nem volt szent sem törvény, sem jog.

Ha már most még figyelembe veszszük azon körülményt is, hogy akkor összeirás utján állittatott össze a választók lajstroma, most pedig az is beiratott, a kinek eszeágában sincs választani, akkor nagyon világos lesz előttünk, az uj választási törvény hatása a választási mozzanatokra leendő kihatása.

Az iparos választópolgárság annyira kizáratott a választási jog gyakorlásából, hogy szintén hihetetlen, mert mig választóknak a a fentebbi kimutatás szerint aránylag 50%-je lett megfosztva nálunk a választási jog gyakorolhatásától, a minden áron életét fentartani kivánó többség által reánk erőszakolt uj választási törvény által.

Ezt megczáfolni nem lehet. Ezt a számok bizonyitó ereje igazolja, mert nálunk 600 iparosválasztóból 30 nyert csupán jelenleg jogot a választásra.

Van-e valami, a mi fényesebben igazolja a kormánypárt helyes számitását az ellenzéki elvek kizárására, a szabad elvek elnyomására.

Mindazáltal hiszem, hogy a haza polgársága be fogja látni eddigi tévedéseit, s az ily

---

A „DEBRECZEN" tárczája.

A nagynéne.

— Charles Reybaud beszélye —

Forditotta **Rácz Mihály.**

(Folytatás.)

Ugy óhajtottam, ugy vágytam: bárcsak egy tiszt hivna fel az első tánczra! . . . . .

Atyám karjába kapaszkodva, alig lihegve s egész testemben remegve, lángoló arczczal hatoltam a tömegen keresztül. Hagytam magamat vezettetni odáig, hol anyám foglalt helyet, ki is maga mellé ültetett az első sorba. Ugy tetszett — ámbár lehet csak képzeltem — mintha mindenki szeme rajtam függött, mintha minden ember csak az én zavaromat és az én ügyetlenségemet vizsgálta volna.

Közel éreztem magamat az elájuláshoz.

Igy telt nehány percz.

Lassanként magamhoz tértem s uralkodni tudtam érzékeim felett. Egy tekintet toilettemre, tökéletesen helyre hozott; csinosan voltam öltözködve, hófehér keztyüimen egyetlen ránczot sem fedezhetett föl senki.

Nemsokára a zenekar bevezetőt játszott s a lovagok mindegyike tánczos nő után nézett. Hideg borzadály futott rajtam végig: hátha nem visz tánczra senki?

Egyik pillanatban ugy éreztem, hogy e gondolatra minden vér arczomba szökkent, s a másik pillanatban, hogy ugyancsak halványodom. Nem sokára egy lovag közeledik felém s előttem megállva, kecses udvariassággal meghajtja magát és tánczra kér. Gépiesen fölemelkedve, kezemet nyujtám neki.

Ah! a nagyherczeg! Theodor nagy herczeg tánczolni fog! susogta mindenki körülöttem.

A nagyherczeg karon fogva vezetett keresztül a sokaságon egy helyre, s nem sokára kezdődött a tánez.

Mi történt azután velem? alig, vagy nem is lennék képes kimagyarázni; oly félve mertem csak egy rövidke pillanatot is, a herczegre vetni, pedig mosolygó, de azért méltóságos, sőt kissé megvető arczkifejezésében volt valami kimondhatlan báj, mely engem megbüvölt, elragadott.

Vagy talán . . . ? De mit tudom én, mi volt az, mi nekem a herczegben tetszett.

Tábornoki egyenruhája arany himzésekkel volt áttörve, mellén nem tudom hány érdemrend s azok fölött egy széles, sárgával beszegett vörös szalag.

Oda voltam egészen: a virágok illata, a gyertyák ragyogása, a zene hangja, oly különös izgatottságba hoztak, a milyet nem emlékszem, hogy valaha éreztem. Szerencsére nem árulám el felindulásomat. Szerepemet ügyesen vittem s mig halvány arczomon mosoly játszott, lábom mintegy gépileg csinálta a quadrille figuráit anélkül, hogy valaha megtévedt volna. Lovagom keztyüs keze minden pillanatban érinté keztyüs kezemet s csodálatos! minden érintésre valami hevesebb dobbanást éreztem szivem mélyében.

Valóban kedélyes ünnepély. soha sem fogom elfeledni, — mondá egy izben németes hangkiejtéssel felém fordulva a herczeg, — s ön, kisasszony szereti-e a tánczmulatságot?

— Igen, uram, nagyon szeretem, felelék a nélkül, hogy tudnám mit mondok.

Megkezdett társalgásunk ezzel véget ért, a négyes bevégződött. Én elgondolkoztam rajta, minő nagy szerencse ért: egy királyi herczeggel tánczolni nem mindennapi valami! A herczeget már fiatalnak nem lehetett mondani, de arcza valami kellemes benyomást gyakorolt a szemlélőre; vékony, magas s kissé előre hajolt alakja hasonlitott egy óriás alakjához; vörösbe játszó bajsza tetszett nekem s ugy gondoltam, hogy annál szebb, csinosabb már nem is létezhetik a világon. Zavarban voltam. Egyik pillanatban elragadtatva tulboldognak éreztem magamat, másik pillanatban valami szorongás fogott el, hogy alig tudtam lélekzetet venni. Jöttek reám pillanatok melyekben azt hittem, azonnal elájulok s halvány, reszkető ajkaimon egyetlen árvaszót nem tudtam volna kiejteni. Melyiket szerettem volna jobban: azt-e ha a tánez egy pillanat alatt véget ér, vagy ha egy századig tart? — ki tudja? Én legalább nem tudtam volna megmondani.

Midőn a nagyherczeg anyámhoz vezetett, mélyen meghajtá magát s aztán a sokaság között eltünt. Anyám izzadt vállaimra veté könnyü kis köpenyét, fülembe sugva:

No édesem, erre emlékezzél, mig élsz, hogy ő fensége mily nagy szerencsében részesitett.

Csaknem egész éjjel tánczoltam. Föllelkesedve valék. Miért? Nem tudom. Amint fölkeltünk, hogy haza menjünk, szemeim a nagyherczeget keresték. Előttünk állt nem messze; szemeink találkoztak, üdvözölt, még pedig igen szivélyesen.

Midőn kocsink kigördült a kastély udvaráról, atyám hozzám fordulva kérdé:

Nos leányom, hát hogyan mulattál a bálban?

Nem feleltem semmit, tettettem, mintha nem hallottam volna a kérdést. Alszik már, — mondá atyám. — Nagyon kimerülhetett, egész éjjel mindig tánczolt.

* * *

Más napra viradva halvány, levert valék alig feleltem egy-két szót hugaim kérdezősködéseire.

— Ah! téged hiába kérdez az ember, te semmire sem tudsz visszaemlékezni. Olyan lehettél te ott, mint egy viaszbáb, — mondának neheztelő hangon. — Jaj! ha minket elvinnének csak egyszer is valami tánez-mulatságba!

E naptól fogva egészen megkomolyodtam s kevésbé voltam közlékeny, mint az előtt. Esténként, midőn házunk jóbarátait összehivtuk, a legnagyobb erőfeszitést kelle tennem, hogy vig arczot mutassak mindenkinek. Ha lehetett, kerestem a magányt. — Szerettem egyedül lenni.

Champarnie ur ép oly gyakran ellátogatott hozzánk, mint annakelőtte. Nem mutattam neki se jó, se rosz arczot, hanem hallgatag valék vele, valamint minden emberrel szemközt.

Egy izben szomszédaink egyike jött hozzánk. A nagyherczegnek, ugy látszik, nagyon megtetszett a környék, — mondá a szomszéd, a kastélyt ujra kibérelte az év hátra levő részére.

E szavak még inkább megzavartak. Fejemben a különféle gondolatok egymást érték.

(Folyt. köv.)

ó-konzervativ népségtől, — kik folyton hátra és nem előre terelik hazánk ügyeit, megszabaditják a nemzetgyülési termet.

r. l.

— ***Vidéki hirek.*** **Kalocsán** Nekiba János tinuini püpök szombaton meghalt. **D. Szent Mártonban** uj daláregylet van alakuló félben. **N.-Szebenben** az ügyvédi kamara megalakult. **Temesvárt** „Fáklya“ czim alatt szépirodalmi és társadalmi hetilap indul meg. **Kolozsvárt** a mult évben 1557 kutyáért fizettek adót; hát ha még minden kutyáért fizettek volna?! — **Haynald** kalocsai érsek édes anyja meghalt. **Karádon** a honvédmenház javára bált rendeztek.

Külföld.

A „Neue Fr. Presse“ tegnapi értesitése szerint **Mac-Mahon** lemondása kilátásban van, s ennek következtében a septenatus által a nemzetgyülés ellenében nyert főlényénél fogva a monarchia kikiáltásának utja Lulu javára elkészitve. A nemzetgyülésnek azonban orleánista pártja egyrésze és a köztársaságiak minden erejöket megfeszitik ama törekvés ellen, s látszólag a határozó lépés az Audiffret-Pasquir magatartásától tétetik függővé, a mi a közelebbi nemzetgyülésen lesz eldöntendő.

Szinházi szemle.

(L.) Szombat, január 23, **Lear király**, szomorujáték 5 felvonásban. irta Sekszpir, forditotta Vajda Péter.

Lear király alakja az elhunyt Rónai személyiségéhez annyira hozzá volt forrva szinpadunkon, mint talán az elhunyt tragikai müvész által személyesitett alakok egyike sem. Monumentalis szerepe volt az neki, ugy hogy, aki őt valaha e szerepben látta, egyes megrázó jelenetének emlékét az évek fátyola sem takarhatja el lelke előtt. Olyan magaslaton állott ő ebben, — lehet mondani, átalában Sekszpir tragédiáiban, — hogy mellette egyik szereplő sem birt csak valamennyire is kiemelkedni szerepében. S épen ez mutatá fel a legfényesebben müvészetét. Nem azt akarjuk ezzel mondani, hogy utána más valaki meg nem mérkőzhetnék e szereppel, de hogy a mostani magyar tragikai erők közül csak kettő is akadjon, ki e feladatot ugy megoldja, miként ő, kétségbe vonjuk. Azon a szinpadon adni pedig e szerepet, amelyen ő még tavaly játszott, ahoz nagy bátorság s hogy ugy fejezzük ki, merészség kellett.

Lear királyt T a k á c s, szinházunk egyik legjobb tagja, személyesité. Amint kilépett, trónja mellett egy lámpaüveg elcsattant, mintha rosz jel akart volna lenni. Körülbelöl ugy is volt, mert Takács az első felvonást meglehetősen összetörte. Eltekintve különös kiejtésétől, szavalása igen sokszor az értelem rovására ütött ki; az egymásután rakott jelzőket, a hasonló kifejezéseket elhadarta, az értelem vagy irásjeleket figyelembe sem véve; p. ép oly gyorsan s értelmetlenül elmondta e szavakat: „ti gyermekes. vén, elgyöngült szemek“, vagy: „fordulj hát méltóbb tárgy felé, mint e mocsok, kit a természet“ sat. mint valami iskolás fiu. Ez a sebes és értelmetlen beszéd aztán igy tartott az egész darabon át. Hát még az a különös hangsuly, a vegső szavaknak az a félhangon végzése, mely neki különben rosz szokása, szinte idegessé tette a hallgatót. Hogy szavalatában gondot forditott volna arra, miszerint azt a szót emelje ki, amelyen a suly van, azt nem mondhatjuk. Határozottan kitetszett, hogy csak az alakitásra ügyelt s az elemi dolgokkal nem törődött. Ami felfogását az első felvonásban illeti, már mondtuk, hogy nem volt helyes. Sem Kornéliával, sem Kent gróffal szemben nem tudta magát tájékozni, hogy az indulat, a harag mily fokát tüntesse elő. Az a gondolat, hogy Lear már itt is maga magát tüzeli fel fokonként, nem volt irányadója, s igy fokozat sem volt haragjában. Néha ki-kitört, de n y o m b a n olyan közönséges hangon folytatta szavait, mintha már nem is érzené magát sértve. Épen a legfontosabb helyeken, minő az, mikor Kentet számüzi, vagy midőn Curan nem engedelmeskedik parancsának, szavaiban nem volt hév, nem a sértett méltóság félelmes haragja. Már pedig csak ingerült lehetett, midőn egy szolga sérti meg. A mi mozdulatait illeti, azokkal inkább elárulta haragját, mint hangjával, s az ebből kitetsző ingerültséget amazok tulhaladák. Gonerillel való jelenete a felvonás végén leginkább sikerült. A 2-ik változás jelenésében kissé elkésett.

További játékára nézve kijelentjük, hogy a 2-ik felvonásban tüntetettt elő legtöbb tanulmányt s ebben való alakitása mindenesetre maradandóbb becsülett volna, ha sebes beszéde s rosz szavalása le nem rontja a hatást. Hanem annál gyengébb volt aztán a 3-dik felvonás, melyben Mándokival együtt a helyett, hogy igazi szánakodást s meghatottságot idéztek volna elő a hallgatóban, csak olyanforma gondolatot keltettek fel, hogy mégis jobb a meleg szobában lenni. Párbeszédüket elmondták s mereven nézték egymást, de a lélek mélyebb érdekeltségét nem ébresztték fel. A 4-ik felvonás őrülési jelenete is halvány, elmosódott kép volt s a jelenlevők előtt aligha marad emlékezetes.

Összszefogva a mondottakat, Takács buzgalmát, tanulmányát elismerjük és méltányoljuk ugyan, s hiszszük is, hogy többszörös kisérlet után erejéhez képest meglehetős egeszet fog adni Lear szerepében, de ezuttal még csakis egyes részletet sikerült jól megoldania s valami magasabb alakitásra nem emelkedett. Melette kis szerepében Foltényi (Goneril) Lukácsiné (Regan) Törökné (Cordélia) Dózsa (Kent) és Együd (Bohócz) kittüntek. Mándoki (Edgar) tulzott viharjelenetét leszámitva szintén jól játszott; Lenkei (Edmund) nem nyujtott éles jellemzést, amilyet nyujtania kellett volna. Közönség kis számmal.

UJDONSÁGOK.

* **A m. kir. pénzügyminiszterium** az 1875. 1876 és 1877-ik évi időtartamra a dohánybeváltási árakat megállapitván, ezekről a pénzügyőri bizottságoknál és beváltó hivataloknál betekinthető ebbeli hirdetményből tudomás szerezhető. Ezen beváltási árak a régiektől csak annyiban különböznek, amennyiben a beváltási ár 100 kilogram után, mely egyenlő 178.55 bécsi fonttal akként van kiszámitva, hogy az átszámitátnál 5 kron alóli összegek figyelmen kivül maradtak, 5 kron felüli összegek 10 krig pedig 10 krra kikerekittettek. Debreczen, 1875 évi január hó 21-én A m. kir. pénzügyigazgatóságtól. H a l m á g y i.

* **Meghivás.** A kertészeti egylet tisztujitó közgyülését a városházi kistanácsteremben 1875. január 31-én, vasárnap d. u. 3 órakor fogván megtartani, ezen alkalomra a t. cz. tagok tisztelettel meghivatnak. Kelt Debreczenben, 1874. decz. 31-én tartott választmányi ülésből. S i m o n f f y Imre, egyleti elnök. S z a t h m á r y Sándor, egyleti jegyző.

* **Bacsó Luiz** k. a. mostanában betegeskedett, azonban, a mint őszinte örömmel értesülünk, már jobban van. De azért holnap még nem léphet szinpadra. Közelebbről „M á r t h á“-b a n szombaton fog fellépni.

* **A polgári körben** tegnap N a g y Pál főiskolai derék ifju tanár a t e r m é s z e t t a n k ö r é b ő l tartott kiváló érdekü előadást, a mit még folytatni fog. Óhajtandó, hogy az e tárgyu előadást minél többen hallgatnák. A közönség iránt ugyan ez alkalommal nem lehet panaszunk, mert szép számmal hallgatta a népszerü, de kellő szakértelmet tanusitó előadást.

* **A főiskolai magyar irodalmi önképző társulat** folyó hó 24-én d. e. 10 órakor tartá félévi zárülését, Balogh Ferencz és Géresi Kálmán tanárok s nagyszámu ifjuság jelenlétében. A gyülésnek tárgya volt a pályázat eredményének kihirdetése, s versenyszavalatok. A beérkezett három beszély közzül jutalomra méltónak egyik sem találtatott. A széptani tanulmánynál elsőrendü jutalmat C s á k János nyert „a lángész maga alkot müveket“ jelmondatos müvével; a másodrendü jutalmat E r d e i László „győzzön a jobb“ jelmondatos müvével. A hat leiró költemény közül kettő jutalmaztatott; mégpedig, az első rendü jutalmat K ó s a Ede nyerte „E l h a g y o t t v i d é k“ czimü költeményével: a másodrendü jutalmat S z a b ó Ferencz „F a l u s i é l e t k é p“ czimü költeményével. A versenyszavalaton, a humoros darabok előadásánál T ö m ö r i József utalmaztatott első rendü jutalommal, a másod rendü jutalmat N a g y Károly nyerte. A komoly irányu darabok szavalatánál az első jutalmat T o r m a Károly, a másodikat B ö g ö s Lajos nyerte. S ő r é s János dicsérettel jutalmaztatott.

* **Javában folynak** a helybeli iparos ifjuság által rendezett bálok a „Fehérló“ helyiségeiben; a közelebbi napokban ment végbe a timár és ácsbál, a héten tartatik pedig a csizmadia, gubacsapó és kömivesbál.

* **A zeneegylet** főiskolánkban tegnap tartá félévi zárülését Tóth Mihály s Tóth Ferencz tanárok s az ifjuság tömeges jelenlétében s viharos tapsai közt. Ifjaink igen szép előmenetelt tanusitottak.

* **A „Tisza“ biztositó intézet** magyar jellegü lévén, nem csodálkozhatunk, ha a németek irigy szemmel néznek is rá. Azonban kassai tudósitónk nagy panaszszal áll elő. Nevezetesen Kassán a „Tisza“ hirdetését — kik, kik nem, az a dologra nem tartozik, — német lapban közlik a magyar lap mellőztével. A kassai német lap is kitesz magáért, s hála fejében a következő ujdonságot közli a „Tiszáról“ ajánlásul.

Rosz üzlet.— A mint értesülünk, némely tüzbiztositásnál rosszul megy az üzlet, mióta nehány önkéntes tüzoltó-egylet alakult. Azok, kik eddig értéküket biztositották, azt mondják, mindegy, akár a Hernádba, akár a „T i s z á b a“ dobják pénzüket. Miskolcz még az egyedüli hely, a hol még a „tüz“-ben valamit tenni lehetne, mivel ott legalább minden héten 3-szor van tüz, még ott is közelebb áll a Sajó, mint a „Tisza“, minélfogva a biztositók pénzüket ott is inkább a Sajóba, mint a „Tiszába“ vetik. S a kassai német lap e születlen ujdonságára azzal adtak okot, hogy a — társulati hirdetést oda küldték. S az ottani derék magyar lapnak nincs más feladata, mint bánkódni az ilyenek felett.

* **A választók összeirása** javában foly városunkban. Sokan kimaradnak az adó be nem fizetése miatt.

* **Kartonbál.** A nyirbaktai és lorentházi népiskola javára folyó hó 31-én az ottani nagyvendéglő teremében zártkörü kartonbált rendeznek, melyre a meghivókat már szét is küldték. — Örömmel registráljuk ezt, mert a kitüzött czél nemes, vajha felkarolnák vidékünkön is a népiskolák szent ügyét, s magasan lobogtatnák a lelkesültség zászlóját.

* **Szinügy.** A kolozsvári szinház igazgatósága, mint értesültünk szerződtetés végett felhivást intézett a szinház tagjaihoz, s igy a többi közt Bodorfy urat is felszólitá: nyilatkozzék legrövidebb idő alatt, miszerint hajlandó-e a kolozsvári szinházi opera tagjai közt továbbra is megmaradni? — Ez alkalomból nem mulaszthatjuk el, hogy szinházunk t. intendaturája figyelmébe ne ajánljuk azon körülményt, hogy Bodorfy ur közönségünknél is a legnagyobb elismerést vivta ki magának müvészete által, s elragadó játéka mindenkinek élénk emlékében van még; igy tehát csak a közönség forró ohajának adunk kifejezést, ha felhivjuk szinházunk t. intendaturáját arra nézve, hogy annál is inkább hatna oda minden befolyásával, hogy Bodorfy urat szinházunkhoz szerződtesse, mivel egyrészt biztos tudomásunk szerint Bodorfy ur sokkal inkább ohajtana szinházunknál, mint a kolozsvári szinháznál müködni, másrészt itt léte ránk nézve csak nyereségnek lenne mondható.

* **A gazdász-csárdás** megjelent, zongorára az 1875. évi jan. 22-én tartott debreczeni gazdászbál emlékére szerzé és mélt. gr. Károlyi Viktorné, szül. báró Orczy Irma ő nagyságának bálanyai tiszteletére ajánlja B a l á z s Kálmán. Derék népzenészünknek ez 42-ik müve. A grófné részére készitett példány igen szép csinnal s izléssel van kiállitva. A czimlapot a részvénynyomdában Kleinfeller Károly készité, még pedig sikerülten. A kedves bálanya e sok müértő által dicsért zenemü diszkiadását holnap fogja megkapni, a mi neki bizonyára ép oly örömet okoz, mint minden mübarátnak.

* **A főiskolai énekkar** holnap ünnepli meg egy nemeslelkü pártfogója Tököli Sabbás halála emlékét, melylyel a boldog emlékü adakozó részéről kitüzött jutalmak kiosztása is egybe lesz kötve.

* **A „debreczenyi ujság“** t. cz. szerkesztőjének B e s z e János, a sátoraljai szomoru hős megküldé röpiratát, melynek czime: „Helyzetünk fekete rámában foglalt tükre.“ „Ára 4 kr, azaz négy krajczár.“ Tessék elolvasni!

* **Abbeli ügyességét** akarta megkisérelni egy Pekanek Venczel nevü egyén, hogy vajon sikerül-e neki tegnap hajnalban az utczán jóizü pék-süteményeket magában foglaló — s egy leány hátán nyugvó kosarat kibontani, s a n n a k t a r t a l m á b ó l valamit megszerezni, már-már siker koronázta a müveletet, midőn egy ügyetlen kézmozdulat a leányt meglopatására figyelmeztété, kinek kiáltására rendőrök sietvén elő, a tolvajt elfogták, s most a remélt jó falatok helyett a börtön fekete kenyerével kell beérnie.

* **Csendélet a közeli vidéken.** Kömüves F. egy helybeli kereskedésben alkalmazott segéd a mult pénteken a hegyről gazdája számára több szekeressel bort hozatván haza, miután a Nagy-Létához nehány lépésnyire Vértes felé eső „Csinos“ korcsmánál elesteledtek, ott hálni szándékozott, de nemsokára három fegyveres rabló, élükön Dobos Gáborral, ronant a szobába, a nevezett ifjutól első izben is fegyverét elvéve, és szintén pénzt követelve, a mit természetesen nem találtak; a fiatal ekkor bort parancsolt a rablóknak, melyet azok el is fogadtak, miközben a Vértes alatti Gorove-féle major bérlő,étől elrabolt váltókat vizsgálták és tépték szét, a kit ugyanazon este megtámadták, s arra a szobaajtón keresztül lövöldöztek, végül pedig 3 lovát és kocsiját elrabolták, s a fenti korcsmához már azon jöttek, s a 4-dik rablótársuk is a rablott kocsin maradt volt kint őrtállani; mig a rablók iddogáltak, a Vértes alatt álló pandurok részéről, miután a rablókhoz közelebb jönni nem mertek, két lövés történt, s erre rögtön hasonlóval felelt a kintmaradt rabló, egyutal pedig figyelmezteté a távozásra, melyet azok a félelem minden nyoma nélkül teljes nyugodtsággal hajtottak végre: és csak miután távozásuk után egy jó negyedóra eltelt, érkeztek meg a pandurok a csendbiztos vezetése alatt, a rablókat pedig engedték üldözés nélkül megmenekülni; a mint hallik, ezen vakmerő rablótársaság csak az emlitettük egy napon Nagy-Létán és Vértesen 3—4 rablást és gyilkosságot vitt végbe, és ekép illusioruss á tevén az összes biharmegyei, s majdnem egylovas századot kitevő pandurok rendeltetését.

ORSZÁGGYÜLÉS.

A képviselőház ülése jan. 23-án.

Elnök: Perczel.

Szilády Áron interpellácziót intéz a közlekedési miniszterhez, kérdvén töle; van-e szándéka a pest-zimonyi vasut tárgyában hozzá intézett több rendbeli interpelláczió valamelyikére válaszolni? Azon vasuti tervezések s tárgyalások folyamán, melyekről ma már széltében irnak s beszélnek e házon kivül, kellő figyelembe részesitette-e az igen t. miniszter ur a képviselőház 1871. évi márczius 2-án 3190. sz. a. hozott — s hivatalbeli elődei által mindig tiszteletben tartott — határozatot?

Nikolics Sándor az iránt intéz kérdést a bel és igazságügy-miniszterekhez, szándékoznak-e ezen külön törvényjavaslatot oly időben terjeszteni a képviselőház elébe, hogy az országgyülés berekesztéseig tárgyaltathassék, és elfogadtathassék? és ha nem szándékoznak ezt tenni: mily indokok által vezéreltetnek elhatározásukban?

Orbán Balázs a brailai osztrák-magyar konzul pecsétjére hivja fel a kormány figyelmét, melyben a magyar czimer teljesen mellőzve van.

Ugron Gábor az udvarhelyszéki állami reáltanodában a vallástanitás tekintetében felmerült visszásságokra vonatkozólag terjeszt elő intepellácziót.

Gubody Sándor a következő törvényjavaslatot ajánlja a ház figyelmébe: „Azon hivatalnokok — legyenek azok kinevezés vagy választás utján a miniszteriumnál, a törvénykezés vagy közigazgatás terén alkalmazva — kiknek fizetéseik 300 frton felül adósságaik fedezésére biróilag le vannak foglalva, ha három hó lefolyta alatt fizetéseik lefoglalását megszüntetni nem képesek, hivatalaikból elbocsátandók.

Következik a napirend, mindenelőtt annak meghatározása, mikor vegye kezdetét a költségvetés tárgyalása? Az elnök a jövő szerdát ajánlja, mi elfogadtatik.

Második tárgy a kérvényi bizottság jelentése a hozzáutasitott kérvények tárgyában. Több kérvény ügye a bizottság jelentése szerint intéztetik el.

A bukovinai magyarok hazatelepitése tárgyában benyujtott kérvényekre nézve a bizottság a miniszterelnöknek való kiadatást véleményezi. — P. Szathmáry Károly azon hozzáadással kivánja azokat kiadatni, hogy annak idejében eljárásáról jelentést tegyen a háznak. — A ház elfogadja Szathmáry módositványát.

Békésmegye arra kéri a házat, hogy az uj választási törvény oda módositandó, hogy azok választó-joggal birjanak, kik mult évi adójukat folyó évi május 1-ig lefizetik. A bizottság utal a háznak e tárgyban már hozott határozatára s a kérvénynek a ház irodájában letételét véleményezi.

Tisza Kálmán nem kivánja, hogy a ház elfogadja Békésmegye kérvényét, csak azt, — hogy ne dobja félre minden megfontolás nélkül és ne tagadja meg az igazságtalan intézkedésnek méltányos helyrehozatalát. Ez okból inditványozza, hogy a kérvény utasittassék a miniszterhez véleményes jelentéstétel végett.

Oláh Gyula figyelmezteti a házat, hogy ne iparkodjék a népben az elkeseredést és a parlament iránti bizalmatlanságot növelni. Ő Tisza inditványát pártolja.

Zeyk Károly utal a törvény szellemére, s a választók jegyzéke mielőbbi összeállitásának szükségére, s igazoltnak találja a kormány intézkedését.

Szontagh Pál nem érti, hogyan verhetett ez a kérdés akkora hullámokat, s felhivja a kormányt. hogy tegye azt, amit Nógrádban tett. Tisza inditványát pártolja. Degré Alajos csak azt akarja mondani, hogy ha skandalum némely központi blzottságok eljárása, akkor a nógrádi eljárás is skandalum. Tisza Kálmán végszavában szükségesnek látja, hogy az országban mindenütt egy határidő legyen kitüzve.

Ezután a vita befejeztetik, elnök fölteszi a kérdést, 20 tag névszerinti szavazást kiván, melynek eredménye a következő:

Az igazolt képviselők száma 447. Távol volt 115. Szavazott 232. Ebből igen 125. Nem 107. Többség 18.

E szerint a ház a bizottság véleményét fogadta el.

Batthányi Ferencz gr., a főrendházi jegyzője áthozza a főrendiház mai ülésének a ma tárgyalt és elfogadott törvényjavaslatokról szóló jegyzőkönyvét.

A ház folytatja a kérvények tárgyalását. Kecskemét városa az illetéktelenül behelyzett katonaságnak a városból eltávolitása s a törvényt sértő rendeletek kibocsátásának meggátlása iránt kérvényez. — A bizottság a minisz terhez véli utasittatni a kérvényt elintézés végett. Mocsáry szót emel s módositványt ajánl, mely azonban nem fogadtati kel, s ezzel a kérvények tárgyalása véget ér.

Következik a budapesti uj épitkezések adómentességéről szóló torvényjavaslat tárgyalása. — Széll Kálmán, a pénzügyi bizottság előadója, röviden ajánlja a javaslat elfogadását.

Ghczy Kálmán pénzügyminiszter fölemliti, hogy az épitkezési kedv, mely 67 után oly rohamosan emelt palotákat egymás után, az utóbbi időben hirtelen lelohadt; ezt feléleszteni, egyszersmind a pihenő munkás kezeket foglalkoztatni a javaslat czélja, ennélfogva ajánlja a háznak.

A javaslat általánosságban elfogadtatik.

A részletes tárgyalás megkezdetvén, az 1. §-nál, mely az adómentesség kedvezményében az 1877, aug. 1-ig lakhatóvá tett uj épületeket részesiti, Tost Gyula azt a módositványt teszi, hogy a határidő terjesztessék ki ugyanezen év november 1-ig.

Ghyczy figyelmeztet, hogy a föczél nem az épitkezési kedv emelése, hanem a munkás kezek foglalkoztatása. Steiger Gyula Tost inditványát pártolja megjegyezvén, hogy ha valaki a javaslat elfogadása után elhatározná nagát nagyobbszerü épitkezésre, az idén már alig kezdhetne hozzá, miután az előkészületek és beszerzések sok időt vesznek igénybe s igy a kitüzött határidőig el nem készülhetne Ghyczy azt feleli erre, hogy aki a kedvezményt élvezni akarja, siessen vele.

A ház elfogadja a szakaszt változatlanul.

A 2. §. kijelöli, mely határ-vonalon belül eszközlendő épitkezes részesült 25 évi, a 3 §. pedig azt, mely határvonalon belül eszközlendő épitkezés részesült 20 évi adómentességben. Tavaszy ez utóbbi szakaszban körülirt határvonalba be óhajtja keriteni Kőbányát és Ó-Budát is, Ghyczy miniszter azt feleli, hogy épen oly joggal bekerithetné vele az egész országot.

A ház elfogadja a szakaszokat, a hogy vannak.

A 4. §. az elengedett házadón felül 10 évi községi adó-mentességet biztosit az épitkezőknek Steiger a községi adó-mentességet a főváros közgyülésének beleegyezésétől kivánja függővé tenni, s ezt a törvényben kifejeztetni is óhajtja, és a maga és fővárosi képviselőtársai nevében módositványt ajánl ily értelemben.

Paczolay különösnek tartja a módositványt, miután a főváros közgyülésének semmi beleszólása nem lehet a képviselőház határozataiba. Ugyanezt mondja Tisza Kálmán is, figyelmeztetve, hogy ugyis elég nagy már az ellenszenv ama sok kedvezmények miatt, melyekben a képviselőház a fővárost részesité, nem tanácsos azt növelni,

A szakasz elfogadtatik.

Az 5. §. fentartja az eddigi kedvezményeket is. Madarász kikél a fényüzési épitkezéseket részesitő kedvezmények ellen. Tavaszy pedig alkalmat vesz magának Tisza szavaira reflektálni s kijelenteni, hogy eddigelé a főváros édes-kevés kedvezményben részesült. A 24 milliós kölcsönből a fővárosnak kevés haszna volt, mert abból váltatott meg a lánczhid, mely a kormánynak jövedelmez, abból épittetik a margitszigeti hid a főváros kivánata ellenére; fölemliti, hogy a vidék élvezi a hasznát azon va-utaknak, melyekért az ország 20 millió subvencziót fizet; ehez a főváros is járul, pedig ama vasutak a főváros kereskedelmének kárára vannak.

Ghyczy válaszol Tavaszy kifakadásaira, azután a szakasz elfogadtatik, s a javaslat tárgyalása véget ér.

Hétfőn rövid ülés lesz a tárgyalt törvényjavaslat harmadik felolvasása végett.

Az ülés vége d. u. 2 és $^{1}/_{2}$ órakor.

A „Debreczen“
eredeti

MAGÁNTÁVIRATA.

— **Budapest, jan, 25. Az ellenzéki pártok értekezletei kijelentették, hogy nem fogadják el a költségvetést tárgyalás alapjául.**

A Deákkörben Sennyei és mások kinyilvániták, hogy a kormány pénzügyi politikájával elégedetlenek.

Sennyei a képviselőházban fejtendi ki indokolásait

A balközéppártból J a n k o v i c s M i k l ó s kilépett, — mivel nem fogadták el e következő harározati javaslatát: „a párt megmarad programmjánál s nem lép semmi koaliczióra, mely régen vallott közjogi elveinek biztositását veszélyeztetné.

Kiváló érdeklődéssel néznek a költségvetési vita elé.

Szinházunkban holnap Sakespeare „HAMLETE“ adatik.

— **Bécsi tőzsde** jan. 25. (Távirati tudósitás.) Ezüst 105 60, cs. arany 5.27—; Napoleonarany 8.91$^{1}/_{2}$.

Felelős szerkesztő:

SZATMÁRI KÁROLY.

H I R D E T É S E K.

Hirdetés.

A H a l á p i k a s z á l l ó b a n — 3 bogja 1874-ki, 2 bogja 1873-dik évi, jó minőségü széna együttesen vagy bogjánként

e l a d ó.

Értekezhetni felőle nagyujtcza 1698. szám alatt, Debreczenben.

32 1—3

229. ÁRJEGYZÉKE

az „ISTVÁN“ gőzmalom készitményeinek.

(D e b r e c z e n b en költségmentesen, készpénzfizetés mellett o. é.-ben, kötelezettség nélkül.)

Ingyen zsákkal.

	frt.	kr.
A. Asztali dara nagy szemü	15	60
„ 50 ℔-os zacskóval	15	80
B. Ugyanaz apró szemü	15	60
„ 50℔-os zacskóval	15	80
C. Dara középszerü	14	80
„ 50 ℔-os zacskóval	15	—
Ó. Királyliszt	15	20
1. Lángliszt	14	80
2. Montliszt	13	80
3. Zsemlyeliszt különös	13	—
4. „	12	60
5. Fehér kenyérliszt I. rendü	11	—
6. Ugyanaz II. rendü	9	60
7. Barna kenyérliszt I. rendü	8	—
8. Barna „ II.	6	40
9. Lábliszt I. rendü	5	40
10 Lábliszt II.	4	40
11 Finomkorpa zsákkal	3	20
„ „ zsák nélkül	2	80
12 Durvakorpa zsákkal	2	80
„ „ zsák nélkül	2	40
Rozsliszt I. rendü	—	—
Rozsliszt II. rendü	—	—
„ „ III.	—	—
„ „ IV.	—	—
Rozskorpa zsákkal	—	—
„ zsák nélkül	—	—
00 Árpakása	20	—
0. Árpakása	18	—
1. Árpakása	14	—
2. Árpakása	12	—
3. Árpakása	11	—
5. Árpadara	14	—
6. Árpaliszt	—	—

A zsákok sulytartalma:

A. B. C. 0—8 számig netto 150 fnt
9. 10. 11. „ 125 „
12 „ 100 „
K. L. és R. I.—III. számig 150 „
R. IV. V. „ 100 „
Á. K. 00—5 számig „ 100 „
Árpaliszt „ 125 „

D e b r e c z e n, 1874. nov. 16.

FOGORVOS

Dr. Hamburger Emil

lakik piaczutczán özvegy S w e t i c s n é asszony házában 1826. szám alatt.

Rendelkezési órák d. e. 9—12, d. u. 2—5-ig.

27 3—

Debreczen, 1875. nyom. a részv. társ. könyvnyomdájában. — Laptulajdonos Oláh Károly.